

9th European Week of Regions and Cities
Brussels
10 - 13 October 2011

SPRAWOZDANIE Z WIZYTY STUDYJNEJ

OPEN DAYS 2011 – 9. Europejski Tydzień Regionów i Miast Bruksela, 10-13 października 2011 r.

UCZESTNICY:

Członkowie polsko-słowackiej Komisji ds. Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej oraz pracownicy biur Euroregionu „Tatry” w Nowym Targu i Kieżmarku, zatrudnieni przy realizacji projektu sieciowego

Związek Euroregion Tatry:

Bogusław Waksmundzki – Przewodniczący Rady Transgranicznego Związku Euroregion „Tatry” oraz Współprzewodniczący Komisji ds. EUWT

Eugeniusz Zajączkowski – członek Komisji ds. EUWT, Zastępca Burmistrza Miasta Nowego Targu

Władysław Bieda – członek Rady i Komisji ds. EUWT, Burmistrz Miasta Limanowa

Agnieszka Pyzowska – koordynator projektu sieciowego

Grażyna Baranowska – menadżer projektu sieciowego

Zdrużenie Región „Tatry”:

Štefan Bieľak – członek Rady i Współprzewodniczący Komisji ds. EUWT, Burmistrz Miasta Spiska Bela

Alexander Slafkovský – członek Rady i Komisji ds. EUWT, Burmistrz Miasta Liptowski Mikulasz

Jana Majorová Garstková – menadżer projektu sieciowego

CEL WIZYTY STUDYJNEJ:

Celem wizyty studyjnej przedstawicieli Euroregionu „Tatry” było przede wszystkim poznanie rezultatów działalności Europejskich Ugrupowań Współpracy Terytorialnej oraz perspektyw rozwoju EUWT jako skutecznego europejskiego instrumentu prawnego, pozwalającego władzom terytorialnym na realizowanie współpracy transgranicznej, międzyregionalnej i transnarodowej na nowych zasadach. Wiąże się to również z opublikowanym w lipcu 2011 r. przez Komisję Europejską sprawozdaniem ze stosowania rozporządzenia (WE) 1082/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 roku w sprawie Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej oraz przyjętym przez Komisję Europejską w dniu 06.10.2011 r. projektem zmiany tego rozporządzenia i pakietem rozporządzeń dotyczących polityki spójności i europejskiej współpracy terytorialnej w latach 2014-2020. Jest to szczególnie ważne w kontekście prac Euroregionu „Tatry” nad utworzeniem na polsko-słowackim pograniczu Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej, które realizowane są w ramach sieciowego projektu pt. *Od Euroregionu „Tatry” do Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej*.

KRÓTKI OPIS WIZYTY STUDYJNEJ:

W dniach 10-13 października 2011r. członkowie polsko-słowackiej Komisji ds. Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej przebywali w Brukseli, gdzie uczestniczyli w dziewiątej edycji Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast OPEN DAYS. Wydarzenie, które zorganizowane zostało przez Komitet Regionów oraz Dyрекcję Generalną Komisji Europejskiej ds. Polityki Regionalnej, stanowiło forum spotkania dla reprezentantów najważniejszych instytucji Unii Europejskiej, posłów do Parlamentu Europejskiego, ekspertów z zakresu polityki regionalnej oraz licznie przybyłych przedstawicieli europejskich regionów, miast i organizacji społecznych. Dla blisko 6000 uczestników przygotowano ponad 100 seminariów, warsztatów, debat, wystaw i wydarzeń towarzyszących.

Hasłem przewodnim tegorocznych OPEN DAYS było: „Inwestowanie w przyszłość Europy: regiony i miasta tworzą inteligentny, zrównoważony i sprzyjający włączeniu społecznemu wzrost”, a kluczowe tematy koncentrowały się wokół następujących kwestii:

- Europa 2020: w jaki sposób polityka spójności i fundusze strukturalne przyczyniają się do inteligentnego i zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu?
- Lepsza realizacja: w jaki sposób UE może poprawić realizację polityki spójności teraz i po 2013 roku?
- Znaczenie aspektu geograficznego: jaka jest przyszłość współpracy terytorialnej i czego możemy nauczyć się od państw trzecich?

Spośród ponad 100 różnych debat i seminariów delegacja Euroregionu „Tatry” skoncentrowała swoją uwagę na tych, które dotyczyły zagadnień związanych z tworzeniem i funkcjonowaniem Europejskich Ugrupowań Współpracy Terytorialnej, a także możliwości rozwoju współpracy transgranicznej w przyszłej polityce spójności Unii Europejskiej. Podczas seminariów bardzo istotna była możliwość bezpośredniego kontaktu i rozmowy z przedstawicielami Komisji Europejskiej i Komitetu Regionów, instytucji wspierających Europejską Współpracę Terytorialną, takich jak INTERACT oraz działających i powstających EUWT. OPEN DAYS zbiegły się w czasie z rewizją dotychczasowych wyników stosowania rozporządzenia ws. EUWT oraz ogłoszeniem projektu jego zmian, dlatego wiele miejsca poświęcono omówieniu tej problematyki. Europejski Tydzień Regionów i Miast zdominowały również dyskusje o założeniach i celach Strategii Europa 2020 oraz opracowywanym przez Komisję Europejską pakiecie projektów rozporządzeń dotyczących Polityki Spójności w latach 2014-2020. Uczestnictwo w warsztatach i debatach pozwoliło wyjaśnić wiele wątpliwości, bezpośrednio skonfrontować przepisy rozporządzenia z przykładami ich faktycznego stosowania, zebrać doświadczenia i wymienić poglądy z podmiotami, które planują utworzenie EUWT oraz już istniejącymi EUWT.

Wizyta studyjna w Brukseli stała się również okazją do spotkania z przedstawicielami europejskich instytucji i organów doradczych. Na zaproszenie poseł do Parlamentu Europejskiego pani Róży Thun delegacja Euroregionu odwiedziła Parlament Europejski. Podczas rozmowy z panią poseł zaprezentowano Euroregion „Tatry” i jego działalność, przedstawiono perspektywy rozwoju i plany utworzenia EUWT. Dyskutowano również o rezultatach wykorzystania funduszy europejskich na obszarze pogranicza polsko-słowackiego i możliwościach usprawnienia procedur realizacji i rozliczania projektów w ramach Programu Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013. Pani poseł zadeklarowała swoje wsparcie dla Euroregionu i zorganizowania spotkania z Ministerem Rozwoju Regionalnego Elżbietą Bieńkowską w celu omówienia problemów we wdrażaniu mikroprojektów. Członkowie delegacji odwiedzili również biura Kraju Preszowskiego i Województwa Małopolskiego w Brukseli, a także Miasteczko Polskie przygotowane w Parku Pięćdziesięciolecia przez polską prezydencję w Radzie Unii Europejskiej.

REZULTATY WIZYTY STUDYJNEJ:

I. Uczestnictwo w warsztatach i spotkaniach OPEN DAYS w dniach 11-12 października 2011

Tytuł	Wartość dodana i większa efektywność poprzez stosowanie art. 37.6(b) i EUWT
Moderator	Chiara Valdesolo, specjalista ds. programu, INTERACT
Prelegenci	David Buchet, Dyrektor Departamentu Współpracy Rady Regionu Limousin, Francja Dirk Peters, ekspert ds. prawnych, DG REGIO, Komisja Europejska Rosella Rusca, Dyrektor Departamentu Współpracy w Ministerstwie Rozwoju Finansowego Włoch Lars Wrage, Leg Thuringen, Niemcy
Omówienie tematyki	<p>Warsztaty prezentowały dorobek regionów współpracujących na poziomie międzyregionalnym w ramach celów polityki spójności w zakresie artykułu 37.6 (b) Rozporządzenia nr 1083/2006, który brzmi: „Z inicjatywy państwa członkowskiego programy operacyjne finansowane z EFRR mogą także zawierać dla celów Konwergencja oraz Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie działania w zakresie współpracy międzyregionalnej z udziałem przynajmniej jednych władz regionalnych lub lokalnych innego państwa członkowskiego.”</p> <p>Warsztaty obejmowały prezentację dobrych praktyk, wartości dodanej oraz różnorodnych problemów związanych ze współpracą terytorialną na przykładzie wybranych regionów, między innymi francuskiego Limousin, niemieckiej Turyngii i kilku regionów włoskich. Spotkanie zakończyła dyskusja na temat możliwości stosowania EUWT jako instrumentu ułatwiającego współpracę międzyregionalną.</p> <p>Organizatorem spotkania był INTERACT, który od 2009 r. współpracuje z instytucjami lokalnymi i regionalnymi w zakresie Europejskiej Współpracy Terytorialnej.</p>

Tytuł	Współpraca transgraniczna z perspektywy badań i innowacji: skoncentrowanie uwagi na Europejskim Ugrupowaniu Współpracy Terytorialnej
Moderator	Olivier Brunet, Przewodniczący DG ds. Badań i Innowacji, Komisja Europejska
Prelegenci	Mona Boye, Biovalley, Francja Orsolya Gregan, Region Eszak-Alfold, Węgry Stef van de Meulebroucke, Dyrektor EUWT Eurometropole Elvira Vieira, Dyrektor EUWT Galicia – Norte Portugal
Omówienie tematyki	Podczas warsztatów zaprezentowano badania i innowacje dotyczące udanej współpracy transgranicznej z perspektywy regionalnej. Przedstawiono także wartość dodaną w dziedzinie projektów finansowanych przez INTERREG w Regionie Górnej Nadrenii i w ramach programu „Regiony wiedzy” na Węgrzech. Podkreślono rosnące znaczenie Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej poprzez przedstawienie innowacyjnych przedsięwzięć EUWT EUROMETROPOLE Lille-Kortrijk-Tournai i Galicia - Norte Portugal.

Tytuł	Warsztaty Platformy EUWT – projekt zmian rozporządzenia w sprawie EUWT
Moderator	Michel Delebarre, Przewodniczący Komisji Polityki Spójności Terytorialnej, Komitet Regionów
Prelegenci	Mercedes Bresso, Przewodnicząca Komitetu Regionów Johannes Hahn, Komisarz ds. Polityki Regionalnej, Komisja Europejska Marceli Niezgodna, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego, Polska Jens Gabbe, b. Sekretarz Generalny Stowarzyszenia Europejskich Regionów Granicznych Zoltán Nogradi, Burmistrz Morahalom i Przewodniczący EUWT Bănăt-Triplex Confinium Gilles Pargneaux, Wiceprzewodniczący EUWT Eurometropolis Lille-Kortrijk-Tournai, Członek Parlamentu Europejskiego

	<p>Andrej Plenkovic, Ministerstwo Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej Chorwacji Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Poseł Parlamentu Europejskiego Salvador Sedo, Dyrektor Generalny ds. współpracy międzynarodowej Rządu Katalonii, Prezes EUWT Pirineus-Mediterrania Herwig van Staa, Prezes EUWT Tirol-Südtirol-Alto Adigio</p>
Omówienie tematyki	<p>Było to główne seminarium dotyczące propozycji zmian rozporządzenia ws. EUWT, która została przyjęta przez Komisję Europejską zaledwie kilka dni wcześniej 6 października 2011 r. Zostało ono zorganizowane przez Komitet Regionów. Głównymi mówcami byli Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego Marceli Niezgodą, Komisarz ds. Polityki Regionalnej Johannes Hahn, Przewodnicząca Komitetu Regionów Mercedes Bresso, którzy przedstawili stanowisko Instytucji Unii Europejskiej i polskiej prezydencji w sprawie znaczenia EUWT w realizacji polityki spójności. Wśród panelistów znaleźli się również przedstawiciele Parlamentu Europejskiego, utworzonych EUWT, instytucji wspierających współpracę terytorialną, eksperci. Warsztaty uzupełniła tematyczna wystawa prezentowana w korytarzach Komitetu Regionów.</p>

Tytuł	Euroregiony na rzecz rozwoju swoich obszarów
Moderator	Frederic Simon, redaktor naczelny Euractiv.com
Prelegenci	<p>David Sweet, DG Polityki Regionalnej, Komisja Europejska Salvador Sedo i Alabart, Dyrektor Generalny ds. współpracy międzynarodowej w rządzie Katalonii Bernard Soulage, Wiceprezydent ds. relacji międzynarodowych w Radzie Regionu Rhone-Alpes Teresa Siałkiewicz, Kierownik Działu realizacji mikroprojektów, Euroregion „Tatry”</p>
Omówienie tematyki	<p>Euroregiony odgrywają kluczową rolę w zwalczaniu nierówności na swoich terytoriach. Poprzez prezentację konkretnych projektów podczas warsztatów przedyskutowane zostały mocne i słabe strony współpracy terytorialnej, jak również udział euroregionów w realizacji celów strategii Europa 2020. Jakie są najlepsze instrumenty w celu pobudzenia wzrostu na ich terytorium? Jak korzystać z funduszy strukturalnych aby ułatwić realizację projektów współpracy?</p> <p>Otwarta debata z publicznością pozwoliła odpowiedzieć na te pytania i określić parametry dla lepszej współpracy terytorialnej prowadzącej do bardziej zrównoważonych, otwartych i inteligentnych regionów.</p>

Tytuł	Przełamywanie tabu: czas na inteligentne wydawanie funduszy UE
Moderator	Joshua Chaffin, Financial Times
Prelegenci	<p>Dirk Ahner, Dyrektor Generalny DG Polityki Regionalnej, Komisja Europejska Iain Begg, London School of Economics Philippe de Buck, BusinessEurope – Konfederacja Europejskiego Biznesu Lambert van Nistelrooij, poseł Parlamentu Europejskiego Iwona Wendel, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego, Polska</p>
Omówienie tematyki	<p>Z analiz przeprowadzonych przez Komisję Europejską wynika, że polityka spójności przynosi wyraźne korzyści w odniesieniu do PKB, zatrudnienia, innowacji i rozwoju przedsiębiorczości. Można jednak ciągle dążyć do poprawy konkurencyjności terytorialnej. Brak strategicznego podejścia, występowanie zawiłych procedur administracyjnych oraz niewielka ilość uwagi poświęcana efektywności projektów podważa wiarygodność tej polityki. W dobie ograniczonych zasobów funduszy publicznych i w trakcie debaty na temat kolejnego okresu finansowego dyskutowano na temat rzeczywistej wartości dodanej polityki spójności, kluczowych czynników przyczyniających się do osiągnięcia lepszych wyników, właściwego ukierunkowania funduszy na realizację polityki konkurencyjności.</p>

Tytuł	Programowanie terytorialne w ramach polityki spójności: co spójność terytorialna oznacza w praktyce?
Moderator	Władysław Piskorz, dyrektor wydziału, DG Polityki Regionalnej, Komisja Europejska
Prelegenci	Albino Caporale, dyrekcja planowania UE, Toskania Jean Peyrony, dyrektor MOT Mission Opérationelle Transfrontalière Markus Seidl, austriacka konferencja planowania przestrzennego Piotr Zuber, dyrektor Departamentu Koordynacji Polityki Strukturalnej Ministerstwa Rozwoju Regionalnego
Omówienie tematyki	<p>W Traktacie Lizbońskim spójność terytorialna stała się celem na poziomie europejskim, uzupełniając tym samym społeczną i ekonomiczną spójność, koncentrując się na potencjałach różnych terytoriów. Zrozumienie koncentracji i skupienia ludności jako aktywów, poprawa łączności w granicach unii oraz pogłębianie integracji ponad granicami to jedynie trzy z kwestii, które poruszano w debacie nad Zieloną Księżą.</p> <p>Warsztaty koncentrowały się na nadchodzącym okresie programowania oraz kwestiach terytorialnych w ramach strategii krajowych i regionalnych. Elastyczność geograficzna, obszary funkcjonalne, zintegrowane planowanie i monitorowanie oraz współpraca to tematy, które zostały omówione w kontekście programów.</p>

Tytuł	Rozwijanie strategii na rzecz zatrudnienia młodzieży na poziomie regionalnym / lokalnym
Moderator	Christine Westphal, DG zatrudnienia, spraw społecznych i włączenia społecznego, Komisja Europejska
Prelegenci	Elsa Drost-Koudijs, Public Employment Service, Holandia Corinne Helmant de Callatay, DG Polityki Regionalnej, Komisja Europejska Christa Larsen, Instytut Ekonomii, Frankfurt n/Menem
Omówienie tematyki	<p>Europa stoi w obliczu poważnych wyzwań w tworzeniu miejsc pracy dla młodych ludzi. Od połowy 2009 r. średnia stopa bezrobocia wśród młodzieży w UE wyniosła rekordowy poziom około 20%. Konieczne są więc działania na wszystkich szczeblach Unii dążące do rozwiązania tego problemu. W Strategii "Europa 2020" sztandarową inicjatywę stanowi "Mobilna młodzież". Komisja określiła ramy polityki zatrudniania młodzieży. Niniejszy warsztat wskazał, w jaki sposób priorytety mogą być realizowane w sposób strategiczny na poziomie lokalnym i regionalnym.</p>

Tytuł	Europejski Bank Inwestycyjny a rozwój regionalny i obszarów miejskich
Moderator	Eugenia Kazamaki, Europejski Bank Inwestycyjny
Prelegenci	Rakesh Bhana, Europejski Bank Inwestycyjny Brian Field, Europejski Bank Inwestycyjny Norbert Hahn, Europejski Bank Inwestycyjny Sebastian Hyzyk, Europejski Bank Inwestycyjny
Omówienie tematyki	<p>W trakcie warsztatów zaprezentowano istotę i charakter działań Europejskiego Banku Centralnego w zakresie miejskiego wymiaru polityki Unii Europejskiej, a w szczególności polityki spójności, omówiono realizację inwestycji mających na celu wzmocnienie roli miast oraz zwalczanie problemów związanych ze zrównoważeniem środowiskowym i spójnością społeczną.</p>

Tytuł	Stolice, mniejsze miasta czy regiony wiejskie: jakie są priorytety dla publicznych inwestycji?
Moderator	Nicola De Micheli, DG Polityki Regionalnej, Komisja Europejska
Prelegenci	Lewis Dijkstra, DG Polityki Regionalnej, Komisja Europejska Philip McCann, doradca Komisarza ds. Polityki Regionalnej Joaquim Oliveira, Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju
Omówienie tematyki	Podczas warsztatów zajęto się kwestią inwestycji publicznych w rozwój terenów wiejskich, średniej wielkości miast oraz miast stołecznych krajów Unii Europejskiej. Przeprowadzono wnikliwą analizę porównawczą potencjału kluczowych regionów Unii Europejskiej,

Tytuł	Zapewnienie efektywności wykorzystania zasobów poprzez PPP (partnerstwo publiczno-prywatne): optymalizacja partnerstwa, identyfikacja ryzyka i wykorzystanie funduszy
Moderator	Graham Meadows, Komisja Europejska
Prelegenci	Philippe Auzimour, Marsh Infrastructure - Public Sector Europe Didier Duraffourg, UDITE Graham Meadows, Komisja Europejska
Omówienie tematyki	Inwestycje infrastrukturalne odgrywają istotne znaczenie zarówno w kontekście obecnych, jak i przyszłych celów Strategii Europa 2020. Szczególnie ważne jest to, aby obecny kryzys gospodarczy nie odbił się negatywnie na realizacji i tempie inwestycji. Optymalizacja wykorzystania środków publicznych na rozwój infrastruktury wiąże się także z koniecznością promowania nowych form partnerstwa między sektorem prywatnym a publicznym w skali lokalnej i regionalnej i nabiera cech priorytetowych w polityce strategii UE2020, wieloletnich perspektyw finansowych i przyszłej polityki spójności.

Tytuł	Prezentacja portalu na rzecz zdecentralizowanej współpracy
Moderator	Luc van den Brande, Komitet Regionów
Prelegenci	Angelo Baglio, DG Rozwoju i Współpracy, Komisja Europejska Jesus Aller, Komitet Regionów Christophe Rouillon, Komitet Regionów Patrice Tirolien, poseł Parlamentu Europejskiego
Omówienie tematyki	Celem warsztatu była prezentacja Europejskiego Portalu na rzecz Zdecentralizowanej Współpracy, nowej strony internetowej, opracowanej wspólnie przez Komitet Regionów i Komisję Europejską. Składa się ona z trzech głównych części: atlasu zdecentralizowanej współpracy, giełdy zdecentralizowanej współpracy oraz ośrodka dokumentacji.

II. Uczestnictwo w seminarium szkoleniowym i wymianie doświadczeń w zakresie europejskich ugrupowań współpracy terytorialnej (EUWT), zorganizowanym przez INTERACT w dniu 13 października 2011

Celem seminarium było znalezienie odpowiedzi na zagadnienia związane z powstawaniem i funkcjonowaniem EUWT:

- Co to jest EUWT?
- W jakim celu może być stosowane?
- Jakie są zasady działania EUWT?
- Jakie zmiany przepisów prawnych zostały zaproponowane przez Komisję Europejską?

Seminarium przeznaczone było dla instytucji publicznych zaangażowanych w realizację programów i projektów Europejskiej Współpracy Terytorialnej. Poprzez liczne prezentacje, pracę w grupach i dyskusję łączyło aspekty edukacyjne z wymianą doświadczeń pomiędzy praktykami i podmiotami zainteresowanymi utworzeniem EUWT.

Warsztaty INTERACT dotyczyły omówienia zasad i celów działalności Europejskich Ugrupowań Współpracy Terytorialnej jako instrumentu prawnego funkcjonującego w Unii Europejskiej na mocy Rozporządzenia (WE) nr 1082/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. oraz propozycji Komisji Europejskiej w zakresie wprowadzenia zmian w tym rozporządzeniu.

Dirk Peters, ekspert ds. prawnych z Dyrekcji Generalnej Komisji Europejskiej ds. Polityki Regionalnej objaśnił szczegóły dotyczące proponowanych przez Komisję Europejską zmian rozporządzenia (WE) nr 1082/2006 ws. EUWT, które zostały ogłoszone w dniu 06.10.2011 r. Zwrócił uwagę na skutki ich wprowadzenia. Alfonso Alcolea Martínez z Komitetu Regionów omówił aktualną sytuację EUWT oraz trendy, problemy i perspektywy ich funkcjonowania. Doświadczenia i przeszkody napotkanie podczas tworzenia i działalności EUWT, jak również wypracowane dobre praktyki zaprezentowały też istniejące EUWT: Euroregion Pyrenees-Mediterranee oraz EUKN – European Urban Knowledge Network. Wszyscy uczestnicy seminarium mieli możliwość aktywnego uczestniczenia w dyskusjach i rozmowach, zadawania pytań i wymiany opinii i doświadczeń.

Warsztaty zawierały także prezentację „The EGTC Road Map” – podręcznika opracowanego przez INTERACT, który krok po kroku objaśnia zasady tworzenia i funkcjonowania EUWT, począwszy od etapu przygotowywania, poprzez formułowanie założeń statutu i konwencji, fazę decyzji, ustanowienia i rozpoczęcia działalności oraz ewentualnego rozwiązania.

WNIOSKI I REKOMENDACJE DLA PRAC KOMISJI

I. Projekt zmian rozporządzenia (WE) 1082/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej

Harmonogram zatwierdzenia projektu zmiany rozporządzenia:

- ogłoszenie projektu nowelizacji rozporządzenia przez Komisję Europejską w dniu 6 października 2011r.,
- aktualnie skierowany do Rady Europejskiej i Parlamentu Europejskiego,
- w najbliższym czasie Komitet Regionów przeprowadzi konsultacje projektu zmian poprzez Platformę EUWT,
- 5 grudnia spodziewana jest opinia Komitetu Regionów,
- spodziewany czas prac nad przyjęciem projektu zmian przez Komisję i Radę to 4-5 miesięcy.

Streszczenie treści projektu nowelizacji rozporządzenia:

Rozporządzenie wprowadza zmiany mające na celu, z jednej strony, dostosowanie do terminologii wprowadzonej Traktatem o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a z drugiej strony usunięcie słabości i wprowadzenie usprawnień.

Zmiany te dotyczą **członkostwa**, treści **konwencji** i **statutu** EUWT, jego **celu**, procesu **zatwierdzenia** przez władze krajowe, prawa właściwego w zakresie **zatrudnienia** i **udzielania zamówień**, EUWT, których członkowie mają różne zakresy **odpowiedzialności** za swoje działania, oraz bardziej przejrzystych **procedur** w zakresie **komunikacji**.

W kwestii członkostwa wprowadza się nowe podstawy prawne, pozwalające regionom i władzom w państwach trzecich na członkostwo w EUWT, niezależnie od tego, czy pozostali członkowie pochodzą z jednego lub wielu państw członkowskich. Doprecyzowuje się także, które podmioty prawa prywatnego są kwalifikowalne.

Na nowo definiuje się konwencję i statut EUWT oraz podkreśla ich odrębność w ramach procedury zatwierdzenia.

Określa się kryteria zatwierdzenia albo odrzucenia EUWT przez władze krajowe oraz proponuje ograniczenie czasu na ich rozpatrzenie (tego dotyczył najczęstszy postulat ze strony istniejących i planowanych EUWT).

Proponowane są, zgodnie z dorobkiem prawnym Unii, rozwiązania dotyczące przepisów podatkowych i zabezpieczenia społecznego stosowanych do pracowników EUWT, którzy mogą być zatrudnieni w każdym z państw członkowskich, których terytorium obejmuje EUWT. Podobne podejście proponowane jest w zakresie przepisów dotyczących udzielania zamówień.

W kwestii odpowiedzialności, na wypadek sytuacji, w których niektóre władze lokalne lub regionalne są zobowiązane, zgodnie z obowiązującymi ich przepisami krajowymi, do ograniczenia odpowiedzialności, podczas gdy inne władze w innych państwach członkowskich, muszą ponosić nieograniczoną odpowiedzialność, proponuje się rozwiązanie oparte na ubezpieczeniu, analogiczne do rozwiązania zastosowanego w przypadku konsorcjum na rzecz europejskiej infrastruktury badawczej (ERIC).

Wreszcie, państwa członkowskie będą zobowiązane poinformować Komisję o wszystkich przepisach przyjętych w celu wdrożenia rozporządzenia EUWT w zmienionym brzmieniu, a każde nowo ustanowione EUWT będzie musiało powiadomić Komisję o swoim celu i swoich członkach, w celu publikacji w Dzienniku Urzędowym (seria C).

Wskazane przez eksperta Wydziału Prawnego Komisji Europejskiej najważniejsze zmiany rozporządzenia ws. EUWT to:

- uporządkowanie zapisów w następujących artykułach:
 - art. 5 ust. 1 – wprowadzono konieczność poinformowania Komisji Europejskiej o zarejestrowaniu konwencji EUWT,
 - art. 5 ust. 2 – Komisja Europejska przesyła informację o zarejestrowaniu konwencji do Urzędu Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich w celu opublikowania w serii C,
 - art. 7 – usystematyzowano zakres działań EUWT zgodnie z dotychczasowymi doświadczeniami istniejących EUWT,
 - art. 16 ust. 1 – państwo członkowskie informuje Komisję Europejską o wszelkich przepisach przyjętych do zapewnienia skutecznego stosowania niniejszego rozporządzenia (wykreślono zapis o konieczności informowania o tym także pozostałych krajów członkowskich),
 - art. 17 – do połowy 2018 roku Komisja Europejska i Komitet Regionów przedłożą Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie w sprawie stosowania niniejszego rozporządzenia,
 - art. 18 – dodano zasady wykonywania przekazanych uprawnień

- zmiany:
 - art. 2 ust. 1 – rozporządzenie dotyczy EUWT, jego działań i działalności
 - art. 3 art. – możliwość członkostwa w EUWT poszerzono o kategorię „władze na szczeblu krajowym” oraz dodano przepisy mówiące o członkostwie w EUWT krajów trzecich, obszarów zamorskich oraz przedsiębiorstw publicznych
 - art. 4 ust. 3 – wydłużono do 6 miesięcy termin podjęcia przez państwo członkowskie decyzji w sprawie uczestnictwa przyszłego członka w EUWT. Jeżeli zainteresowane państwo członkowskie nie wyrazi stanowiska w wyznaczonym terminie, konwencję uważa się za przyjętą (tzw. cicha zgoda),
 - art. 4 ust. 6 – EUWT zgłasza wszelkie zmiany konwencji lub statutu państwom członkowskim, których prawu podlegają jej członkowie. Wszelkie zmiany konwencji są zatwierdzane przez państwa członkowskie zgodnie z procedurą określoną w niniejszym artykule.
 - art. 7 ust. 4 – Dodano zapis dotyczący możliwości określenia przez Walne Zgromadzenie zasad i warunków korzystania z danego elementu infrastruktury zarządzanego przez EUWT, w tym także opłaty wnoszonych przez użytkowników,
 - art. 8 i 9 – wprowadzono wyraźne rozgraniczenie w zawartości statutu i konwencji
 - art. 8 – konwencja szczegółowo określa zasady rekrutacji, zatrudniania i rozliczania personelu
 - art. 12 – zmieniono zapisy dotyczące ograniczenia odpowiedzialności za zobowiązania przez członków EUWT
- nie wprowadzono żadnych zmian w zakresie:
 - określenia statusu publicznego lub prywatnego EUWT
 - podatku VAT (w tym roku spodziewana jest nowa dyrektywa EU ws. VAT)
 - prawa zamówień publicznych
 - udziału sektora prywatnegopozostawiając je wewnętrznym przepisom krajowym lub ogólnym rozporządzeniom i dyrektywom UE

II. Odniesienia do EUWT i jego roli jako instytucji zarządzającej programem lub jego częścią, lub jako sekretariatu technicznego w projekcie rozporządzenia w sprawie Europejskiej Współpracy Terytorialnej w latach 2014-2020

Planowana alokacja środków na cel Europejska Współpraca Terytorialne w latach 2014-2020 wynosi 11,7 mld EUR (w okresie 2007-2013 wynosiła 7,75 mld EUR), w tym:

- (a) 73,24 % (tj. 8 569 000 003 EUR) dla współpracy transgranicznej;
- (b) 20,78 % (tj. 2 431 000 001 EUR) dla współpracy transnarodowej;
- (c) 5,98 % (tj. 700 000 000 EUR) dla współpracy międzyregionalnej.

Artykuł 2

Komponenty celu „Europejska współpraca terytorialna”

W ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” EFRR wspiera:

- (3) współpracę międzyregionalną w celu wzmocnienia efektywności polityki spójności poprzez wspieranie:
- c) wymiany doświadczeń dotyczących identyfikacji, przenoszenia i rozpowszechniania dobrych praktyk i innowacyjnego podejścia w odniesieniu do działań dotyczących współpracy terytorialnej oraz wykorzystania EUWT;

Artykuł 8

Wspólny plan działania

W przypadku gdy wspólny plan działania, o którym mowa w art. 93 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr /2012 [RWP], jest realizowany pod nadzorem EUWT jako beneficjenta, pracownicy wspólnego sekretariatu programu współpracy oraz członkowie zgromadzenia EUWT mogą zostać członkami komitetu sterującego, o którym mowa w art. 97 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr /2012 [RWP]. Członkowie zgromadzenia EUWT nie stanowią większości w ramach tego komitetu sterującego.

Artykuł 10

Zintegrowana inwestycja terytorialna

W przypadku programów współpracy instytucją pośredniczącą, mającą zarządzać zintegrowaną inwestycją terytorialną, o której mowa w art. 99 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr /2012 [RWP], oraz ją realizować, jest EUWT lub inny podmiot prawa ustanowiony na podstawie prawa jednego z państw uczestniczących, o ile został utworzony przez władze publiczne z co najmniej dwóch państw uczestniczących.

Artykuł 11

Wybór operacji

1. Wyboru operacji w ramach programów współpracy dokonuje komitet monitorujący, o którym mowa w art. 41 rozporządzenia (UE) nr [...] /2012 [RWP].
2. Operacje wybrane w ramach współpracy transgranicznej i transnarodowej obejmują beneficjentów z co najmniej dwóch państw uczestniczących, z których co najmniej jeden jest z państwa członkowskiego. Operacja może być realizowana w jednym państwie, pod warunkiem że przynosi korzyść dla obszaru objętego programem. Operacje dotyczące współpracy międzyregionalnej, o których mowa w art. 2 ust. 3 lit a) i b), obejmują beneficjentów z co najmniej trzech państw, z których co najmniej dwa są państwami członkowskimi.
3. Bez uszczerbku dla ust. 2, EUWT lub inny podmiot prawa ustanowiony na podstawie prawa jednego z państw uczestniczących może wystąpić o udział w operacji jako jedyny beneficjent, pod warunkiem że został utworzony przez władze i instytucje publiczne z co najmniej dwóch państw uczestniczących, w przypadku współpracy transgranicznej i transnarodowej, i z co najmniej trzech państw uczestniczących, w przypadku współpracy międzyregionalnej.
4. Beneficjenci współpracują w zakresie opracowania, realizacji, zapewnienia personelu i finansowania operacji.
5. Instytucja zarządzająca przekazuje wiodącemu lub jednemu beneficjentowi każdej operacji dokument określający warunki wsparcia operacji, w tym konkretne wymagania dotyczące produktów lub usług, które mają być dostarczone w ramach operacji, plan finansowania operacji oraz termin jej realizacji.

Artykuł 21

Europejskie ugrupowanie współpracy terytorialnej

Państwa członkowskie uczestniczące w programie współpracy mogą korzystać z EUWT celem przekazania mu odpowiedzialności za zarządzanie programem współpracy lub jego częścią, zwłaszcza przekazując mu obowiązki instytucji zarządzającej.

Artykuł 22

Funkcje instytucji zarządzającej

1. Instytucja zarządzająca programem współpracy wykonuje funkcje instytucji zarządzającej i instytucji certyfikującej, określone w art. 114 i 115 rozporządzenia (UE) nr [...] /2012 [RWP].
2. Instytucja zarządzająca, po konsultacji z państwami członkowskimi i państwami trzecimi uczestniczącymi w programie współpracy, powołuje wspólny sekretariat. Wspólny sekretariat wspomaga instytucję zarządzającą i komitet monitorujący w wykonywaniu ich funkcji. Wspólny sekretariat dostarcza również potencjalnym beneficjentom informacji o możliwościach finansowania w ramach programów współpracy oraz wspiera beneficjentów w prowadzeniu operacji.
3. W przypadku gdy instytucją zarządzającą jest EUWT, weryfikacje na mocy art. 114 ust. 4 lit. a) rozporządzenia (UE) nr [...] /2012 [RWP] prowadzone są przez instytucję zarządzającą dla całego obszaru objętego programem.

III. Opinie i zalecenia przedstawicieli Komisji Europejskiej, Komitetu Regionów, Parlamentu Europejskiego i instytucji wspierających rozwój współpracy terytorialnej

Dirk Peters – Wydział Prawny Dyrekcji Generalnej KE ds. Polityki Regionalnej

- projekt nowego rozporządzenia ws. EWT w latach 2014-2020 dopuszcza możliwość zarządzania programem lub jego częścią przez EUWT, jednak będzie to zależeć tylko od woli władz krajowych
- zwrócił uwagę, iż na granicach kilku państw, m.in. Polski wciąż nie powstały żadne EUWT – może to świadczyć o zbyt dużej kontroli przez władze krajowe procesu tworzenia EUWT, niedostosowaniu lub zbyt szczegółowych przepisach krajowych lub też braku wsparcia dla tworzenia EUWT
- należy ograniczyć liczbę członków EUWT do niewielu najbardziej zaangażowanych i potrzebnych – to ułatwia tworzenie EUWT i jego działalność (nowi członkowie mogą przystępować później),
- dokonać wyboru siedziby rozważając różne kryteria, przede wszystkim prawo krajowe, ale też wcześniejsze doświadczenia, ułatwienie realizacji celów EUWT, rozliczeń finansowych, kontrolę itp.
- nie ma potrzeby dodatkowego partnerstwa w projekcie, którego EUWT jest wyłącznym beneficjentem (only partner, sole beneficiary), jeśli spełnia ono kryteria danego programu operacyjnego
- rozróżnienie na EUWT wielozadaniowe (najczęściej stosowana forma partnerstwa) i jednozadaniowe (zarządzanie programem INTERREG IVA – EUWT Grande Region oraz Hospital de La Cerdanya)
- personel organów statutowych może funkcjonować na podstawie prawa państwa, w którym pracuje

Alfonso Alcolea Martínez – Komitet Regionów

- konsultacje projektu zmian rozporządzenia ws. EUWT zostaną niedługo przeprowadzone w formie ankiety przez KR
- EUWT wzmacnia wzajemne relacje władz lokalnych i regionalnych
- ułatwia otrzymanie dofinansowania dla projektu
- zapewnia utrzymanie trwałości projektu
- EUWT jest dobrym narzędziem do realizacji zadań publicznych i zarządzania finansami publicznymi
- EUWT może realizować oddolne inicjatywy na poziomie makroregionalnym

Dirk Ahner – dyrektor generalny DG Komisji Europejskiej ds. Polityki Regionalnej

- postulowane jest ujednoczenie zasad kwalifikowania we wszystkich państwach członkowskich
- nowością w funduszach strukturalnych w latach 2014-2020 będzie program finansowany z wielu funduszy (Multifund Programme)
- ok. marca 2012 rozpoczną się nieformalne rozmowy z rządami ws. programów i projektów,
- z punktu widzenia Komisji Europejskiej w realizacji programów najważniejsze są rezultaty. Jeśli program nie przynosi rezultatów, to możliwe są 3 wyjścia: omówić problemy z Instytucją Zarządzającą, zmodyfikować program lub wstrzymać finansowanie (w 2011 r. wstrzymano finansowanie dla 18 programów i we wrześniu KE stwierdziła zdecydowaną poprawę sytuacji)
- to regiony i państwa zarządzają programami i projektami, Komisja Europejska daje narzędzia do realizacji tych programów. Dlatego za rezultaty odpowiedzialne są państwa i regiony,
- przykład programu na granicy austriacko-słowackiej, gdzie procedura kontroli jest bardzo długa – min. 6 miesięcy – to nie chodzi o kontrolowanie każdego euro, ale o osiągnięcie rezultatów projektu i programu. Jeśli dochodzi do takiej sytuacji należy zmonitorować proces kontroli i zmienić go.

Mercedes Bresso – Przewodnicząca Komitetu Regionów

- rozporządzenie ws. EUWT dało mocne podstawy do działania, rezultaty stosowania rozporządzenia będą widoczne w latach 2014-2020
- Komitet Regionów uważa, że powstające EUWT powinny współpracować ze sobą i wymieniać się doświadczeniami na Platformie EUWT
- wyraziła nadzieję, że w perspektywie 2014-2020 znajdą się zachęty finansowe do tworzenia EUWT

Marceli Niezgodą – Podsekretarz Stanu w MRR

- polska prezydencja wspiera współpracę terytorialną i jej rozwój poprzez EUWT
- stawia sobie za cel zaawansowanie prac nad pakietem projektów rozporządzeń ws. polityki spójności

Posel Joachim Zeller – sprawozdawca Parlamentu Europejskiego projektu rozporządzenia

- uważa, że EUWT i przekazywanie kompetencji regionom to prawdziwa realizacja zasady subsydiarności,
- za cel stawia sobie przyjęcie znowelizowanego rozporządzenia ws. EUWT szybciej niż pozostałych 5 rozporządzeń z pakietu dot. polityki spójności,
- utworzenie EUWT na granicach Niemiec, Polski i Czech (dziś ich nie ma żadnego)

Jens Gabbe

- zwrócił uwagę na rozróżnienie często mylonych pojęć „kompetencje” i „zadania” – kompetencje kończą się na granicach państwa, a tu chodzi o zadania, które w ramach EUWT wykonywane są wspólnie przez podmioty z różnych państw,
- możliwa sytuacja, gdy siedziba znajduje się w jednym kraju, a wszystkie działania prowadzone są w drugim
- możliwe zlecenie przez EUWT jednemu z członków prowadzenia wszystkich spraw

INTERACT:

Powstanie EUWT wiąże się z koniecznością:

- zdefiniowania formy i sposobu jego funkcjonowania w zależności od zadań, które będzie realizować i warunków, w jakich będą one realizowane, uwzględniając także wsparcie i zaangażowanie organów rządzących i administracyjnych danego kraju oraz wcześniejsze doświadczenia we współpracy w ramach regionu oparte na obustronnym zaufaniu

- analiza przydatność instrumentu, jakim jest EUWT w kontekście celów współpracy, czyli wzmacniania spójności terytorialnej, gospodarczej i społecznej
- rozważenie alternatywnych form współpracy transgranicznej, które mogą okazać się lepsze do realizowania zaplanowanych działań
- EUWT powołane może zostać w celu realizacji działań o charakterze jednozadaniowym (np. zarządzania konkretnym programem lub projektem) lub wielozadaniowym (np. w celu prowadzenia strategicznej działalności na pograniczu), przy czym utworzenie EUWT nie jest jednoznaczne z przyznaniem funduszy z Unii Europejskiej
- kompetencji i ram przyszłej współpracy w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, a także zasięgu terytorialnego współpracy (transgraniczna, międzyregionalna lub transnarodowa), który nie musi pokrywać się z terytorium członków tworzących EUWT
- przy zakładaniu EUWT liczba partnerów powinna zostać ograniczona do minimum
- należy określić czas odpowiedni dla założenia EUWT:
 - w przypadku realizacji konkretnych projektów:
 - przed złożeniem wniosku aplikacyjnego (możliwe dopiero w perspektywie 2014-2020)
 - po zaakceptowaniu projektu (przekształcić partnerstwo projektowe w EUWT)
 - na zakończenie realizacji projektu – aby utrzymać jego rezultaty
 - w przypadku zarządzania programem lub jego częścią w latach 2014-2020 – już teraz!
 - w innych przypadkach: należy wziąć pod uwagę różne czynniki takie jak programy polityczne, nadchodzące wybory, funkcjonowanie makroregionów itp.
- zweryfikowanie odpowiednich przepisów prawa mających zastosowanie do EUWT – które z przepisów są najbardziej odpowiednie do stosowania w EUWT, czy prawa te nie wykluczają się nawzajem oraz czy wszyscy partnerzy są w równym stopniu zaangażowani w projekt
- analiza i porównanie szczegółowych przepisów prawa krajowego - przepisy podatkowe, prawo pracy oraz historia współpracy, wcześniejsze doświadczenia itp. które mają znaczenie w wyborze siedziby EUWT
- rozpoczęcie działalności powinno się wiązać z dysponowaniem budżetem pochodzącym z wkładów członkowskich, umożliwiającym pokrycie kosztów początkowej działalności bieżącej
 - koszty administracyjne (utrzymanie biura, spotkań, personelu)
 - koszty operacyjne (związane z realizacją projektów/programów)
- finansowanie – ustalić wysokość wkładu poszczególnych członków (nie musi być równy), pieniądze lub wkład rzeczowy, np. biuro
- działalność EUWT wiąże się z trzema sferami aktywności:
 - polityczną (decyzyjność w zakresie długoterminowej działalności, lobbying)
 - strategiczną (realizacja założonych programów i projektów, tworzenie sieci współpracy)
 - administracyjną (odbywanie spotkań, narad i posiedzeń, zarządzanie finansami, public-relations)
- EUWT może jako agencja przygotowywać i realizować wspólne strategiczne projekty 2014-2020, ale to możliwe będzie dopiero od 2015 r.
- władze krajowe, regionalne czy lokalne nie przekazują EUWT swoich kompetencji, ale EUWT realizuje działania w ramach powierzonych mu zadań (art. 7.2)
- z dotychczasowych doświadczeń wynika, że działania realizowane przez EUWT mogą być zrealizowane również poza EUWT, jednak to narzędzia umożliwi ich sprawniejszą, skuteczniejszą i lepszą realizację
- prawo publiczne czy prywatne? – nie rozstrzygnięto tego w rozporządzeniu, pozostawiając decyzji przyszłych członków EUWT – najlepiej wybrać formę najbardziej przyjazną, najbliższą prawu krajowemu i dotychczasowym doświadczeniom we współpracy (np. stowarzyszenie, konsorcjum, fundacja, spółka, itp.) – np. hiszpańsko-francuski szpital to konsorcjum władz regionalnych i krajowych
- sektor prywatny – można zaangażować do rady konsultacyjnej np. jako partnerów społecznych i prywatnych
- EUWT może sprawdzić się jako narzędzie współpracy międzyregionalnej i realizacji celu 1 i 2 Europejskiej Współpracy Terytorialnej, zgodnie z art. 37 (6) b rozporządzenia 1083/2006
- alternatywa – Euroregional Cooperation Grouping Rada Europy 2009

IV. Doświadczenia utworzonych i powstających EUWT

Galicia – Norte Portugale

- EUWT na granicy hiszpańsko-portugalskiej, utworzone przez dwa regiony w 2008 r., na bazie wcześniejszej kilkunastoletniej współpracy, siedziba w Hiszpanii
- główne cele to: rozwój transgranicznych systemów transportu, współpraca w sektorze morskim w kierunku stworzenia zintegrowanego klastra, współpraca MŚP, ochrona środowiska i zrównoważony rozwój obszarów miejskich,
- realizacja współpracy pomiędzy różnymi podmiotami, np. uniwersytety, ośrodki innowacyjne, tworzenie klastrów w różnych dziedzinach
- korzyści z utworzenia EUWT - inny poziom współpracy, intensyfikacja współpracy, szczególnie ułatwienia w regionach, w których jest podobny język, kultura, doświadczenia historyczne

EUROMETROPOLITE Lille-Kortrijk-Tournai

- pierwsze EUWT w Europie, utworzone w 2008 r. przez 14 podmiotów z Francji i Belgii, reprezentujących samorządy, departamenty, regiony i rządy federalne
- wcześniejsza kilkunastoletnia współpraca grup roboczych i eurodystryktu
- główną misją EUWT jest zapewnienie skutecznej i spójnej współpracy transgranicznej w celu poprawy jakości codziennego życia mieszkańców regionu, poprzez promowanie regularnego dialogu politycznego między partnerem, przygotowanie i zarządzanie projektami współfinansowanymi przez UE
- rozbudowana struktura organizacyjna – Komitet wykonawczy (1 Prezydent i 3 Wiceprezydentów), Walne Zgromadzenie (84 członków), Rada (32 członków), Agencja Wykonawcza, doradcze: 6 tematycznych komisji, forum partnerów społecznych, konferencja burmistrzów
- budżet w 2009 r. wynosił 980 tys. EUR, w latach 2010 i 2011 – blisko 1,5 mln EUR
- realizowane projekty z subprogramów francusko-flamandzkich
- zaangażowanie w projekt EGTC URBACT („skuteczne zarządzanie aglomeracjami transgranicznymi”), zarządzany przez MOT (MISSION OPÉRATIONNELLE TRANSFRONTALIÈRE)
- koordynowanie tworzenia klastów w różnych dziedzinach
- EUWT spełnia rolę koordynatora realizacji wspólnych decyzji (zasada wielopoziomowego sprawowania rządów)
- korzyści z utworzenia EUWT: wzmocniona widoczność działalności na arenie międzynarodowej, uprzywilejowane kontakty z UE (przywilej rozwoju, dyskusji i wymiany doświadczeń na Platformie EGTC, promocji na poziomie europejskim)
- postulaty – Komisja Europejska powinna umożliwić EUWT korzystanie ze środków finansowych, należy wykorzystać potencjał euroregionów i stworzyć grupę zadaniową w ramach KE ds. 2014-2020

EGTC Euroregion Pirenees-Mediterranean

- utworzony na bazie wcześniejszego euroregionu, który powstał w 2004 r.,
- obejmuje 5 regionów z obszaru Francji i Hiszpanii, pow. 157 tys. km² zamieszkałych przez 15,2 milionów obywateli,
- zarejestrowany w sierpniu 2009 r. we Francji, działalność rozpoczął w kwietniu 2010 r.,
- funkcjonuje na podstawie prawa francuskiego – trochę kłopotliwe, bo taktuje EUWT jako „syndicat mixte” - wspólne stowarzyszenie
- personel – 8 osób pracuje w Dyrektoriacie w Tuluzie, 3 osoby w Głównym Sekretariacie w Barcelonie i 1 osoba w przedstawicielstwie w Brukseli,
- Walne Zgromadzenie spotyka się 3-4 razy w roku,
- przewodnictwo w Zgromadzeniu jest rotacyjne – co 18 miesięcy (podobnie jak wcześniej w euroregionie),
- budżet – 2 części: operacyjna i administracyjna,
- w nazwie pozostawiono słowo „euroregion”,
- swoją rolę EUWT określa jako „wprowadzanie w praktykę tego, co zostało ustalone na poziomie politycznym”
- cele działalności określono szeroko, 4 pola działalności: turystyka, rozwój gospodarczy, edukacja i kultura, badania i innowacyjne technologie,
- obecnie EUWT koordynuje wielki projekt Eurocampus, zarządza corocznym naborem wniosków na lokalne projekty z dziedziny kultury, od grudnia 2010 r. lideruje projektowi UE dotyczącemu utworzenia sieci inkubatorów przedsiębiorczości
- korzyści z utworzenia EUWT – „europejskość” podmiotu, wspólna struktura, budżet, strategia działania, ciągłość funkcjonowania, elastyczność

EGTC Tirolo-Alto Adige-Trentino

- EUWT utworzone w 2011 r. przez 3 regiony z granicy austriacko-włoskiej na bazie wcześniejszej współpracy w ramach euroregionu, siedziba w Bolzano
- szerokie cele: wsparcie dla szybkiego opracowania i realizacji różnych inicjatyw, doradztwo dla samorządów, stała wymiana informacji z biurem w Brukseli, platforma promocji i intensyfikacji współpracy na różnych poziomach, tworzenie sieci współpracy pomiędzy partnerami z regionów,
- działania koncentrują się na różnych dziedzinach – szkolnictwo wyższe, medycyna, ochrona środowiska, turystyka, infrastruktura – plany budowy tunelu w Tyrolu
- realizacja działań w oparciu o przygotowaną makrostrategię
- struktura – walne Zgromadzenie liczy 12 członków (po 4 z każdego regionu), Dyrektoriat – 3 członków (po jednym z każdego regionu) – co 2 lata zmiana przewodnictwa, Wspólny Sekretariat w Bolzano i biuro w Brukseli

EUKN (European Urban Knowledge Network)

- unikalne EUWT, którego członkami będą państwa członkowskie: Belgia, Cypr, Czechy, Dania, Holandia, Hiszpania, Francja, Niemcy, Luksemburg, Rumunia, Węgry;
- powstaje na bazie istniejącej od 2004 r. europejskiej sieci wspierającej wymianę doświadczeń i wiedzy pomiędzy obszarami miejskimi,
- główne cele – ułatwianie i promowanie współpracy terytorialnej, głównie transnarodowej w celu wzmocnienia spójności gospodarczej, społecznej, terytorialnej i ochrony środowiska miast. Aby zrealizować ten cel, EUKN EUWT dąży do wymiany wiedzy i doświadczeń, a tym samym wspiera zrównoważony rozwój obszarów miejskich,
- w szczególności EUKN ma na celu:
 - zwiększenie stabilności sieci współpracy;
 - poprawę jakości i wartości dodanej produktów i usług EUKN;
 - uczynienie z EUKN centralnego ośrodka upowszechniania wiedzy o obszarach miejskich w Europie;
 - wsparcie miejskich specjalistów poprzez rozwój i wdrażanie konkretnych projektów dofinansowanych z funduszy UE i innych środków,
- siedziba i główne biuro będą usytuowane w Hadze;
- organy: Walne Zgromadzenie, Dyrektor i Sekretariat;
- kluczowym elementem struktury są krajowe punkty kontaktowe (utworzone już w ramach wcześniej istniejącej sieci współpracy), ale ich funkcjonowanie mieści się w gestii poszczególnych państw członkowskich EUKN
- EUKN będzie istnieć na czas nieokreślony, chyba że Zgromadzenie postanowi inaczej. Przewidziano możliwość dokonywania oceny co trzy lata;
- EUKN ma ograniczoną odpowiedzialnością, co oznacza, że wszystkie państwa członkowskie uczestniczące w EUKN EUWT mają ograniczoną odpowiedzialnością do tego stopnia, że są finansowo odpowiedzialne za swój wkład finansowy EUKN na podstawie ich rocznej składki (wg Dirka Petersa z KE EUWT, którego członkami są państwa członkowskie nie może mieć ograniczonej odpowiedzialności),
- w początkowej fazie działalności budżet EUKN stanowić będą składki członkowskie określone na okres trzech lat (od stycznia 2011 r. do grudnia 2013 r.);
- do końca roku oczekiwane są zgody ostatnich państw i utworzenie EUWT na początku 2012 r.

ISTER-GRANUM

- EUWT utworzone w 2008 r. przez węgierskie i słowackie samorzady lokalne działające w ramach euroregionu, który przestał istnieć
- ze 100 samorządów 85 przystąpiło do EUWT
- ze względu na liczbę członków proces zgody i rejestracji trwał bardzo długo
- siedziba i biuro po stronie węgierskiej w Esztergomie
- wyborze siedziby decydowała wysokość wkładu finansowego we wspólnym budżecie
- roczny budżet wynosi ok. 70.000 EUR
- struktura – bardzo rozbudowana – organy ustawodawcze: Wlone Zgromadzenie, Senat i Komisje; organy wykonawcze: dyrektor, Agencja Rozwoju, Instytucje, Fundusz Solidarności, organ doradczy – Regionalna Rada ds. Rozwoju
- szerokie cele działalności – komunikacja, transport publiczny, polityka energetyczna, opieka zdrowotna, turystyka, przemysł
- działania realizowane dotychczas bez finansowania ze środków UE

- wspierany przez CESCO – Środkoeuropejskie Biuro ds. Inicjatyw Transgranicznych, utworzoną w 2009 r. organizację mającą na celu zapewnienie profesjonalnego wsparcia dla instytucji i projektów rozwoju współpracy transgranicznej w Europie Środkowo-Wschodniej, wynikających z rozszerzenia Unii Europejskiej, zniesienie granic wewnętrznych i rozporządzenia w sprawie EUWT

EUWT TRITIA

- w trakcie tworzenia
- obejmuje polskie województwa śląskie i opolskie, słowacki kraj żyliński i czeskie Morawy
- siedziba statutowa w polskim Cieszynie, rejestracja i działalność zgodnie z polskim prawem,
- Sekretariat Wykonawczy w czeskim Cieszynie
- koszty prowadzenia Sekretariatu będą pokrywane z rocznych składek członkowskich i projektów
- **organy statutowe:**
 - Walne Zgromadzenie – 4 członków (po 1 z każdego regionu), Przewodniczącym w pierwszym okresie będzie przedstawiciel Moraw
 - Dyrektor – organ wykonawczy nominowany przez Żylinę
 - Sekretariat – składa się z personelu oddelegowanego przez 4 regiony członkowskie, jego pracami kieruje Dyrektor, siedziba znajduje się w czeskim Cieszynie
 - Rada Nadzorcza – odpowiedzialna za kontrolę działalności i finansów EUWT, składa się z 4 przedstawicieli każdego z regionów, przewodnictwo po stronie polskiej.
- **4 główne obszary działalności:**
 - transport i infrastruktura łącząca regiony członkowskie,
 - współpraca gospodarcza – stworzenie innowacyjnego i konkurencyjnego obszaru, wspieranie współpracy małych i średnich przedsiębiorstw oraz powstawania transgranicznych klastrów, prowadzenie i wspieranie prac badawczo-rozwojowych, wspólne misje gospodarcze i tworzenie sieci współpracy pomiędzy izbami handlowymi,
 - turystyka – wspólne kampanie promocyjne, tworzenie ponadregionalnych produktów i marek dla większej konkurencyjności EUWT
 - energia i środowisko – wspólna polityka energetyczna, wykorzystanie źródeł odnawialnej energii
- **Najbliższe działania:**
 - rejestracja EUWT z siedzibą w Polsce – do końca 2011 r.
 - opracowanie strategii EUWT, w ramach 3 realizowanych aktualnie transgranicznych projektów – do połowy 2012 r.
 - zweryfikowanie zasad i możliwości utworzenia w przyszłości trójstronnego programu operacyjnego TRITIA – w 2013 r.
 - negocjacje przyszłej roli instytucji zarządzającej lub pośredniczącej w latach 2014-2020.
- **Zaangażowanie innych podmiotów w działania Tritii, np.:**
 - euroregiony,
 - samorządy,
 - wyższe uczelnie,
 - partnerzy społeczni, klastry, izby,
 - społeczeństwo obywatelskie.
- w obecnym okresie realizowane są na tym obszarze 3 bilateralne programy PL-SK, CZ-PL, CZ-SK – plany aby TRITIA opracowała jeden trójstronny program i w latach 2014-2020 stała się Instytucją Zarządzającą tym programem
- już podczas kontaktów z czeskim ministerstwem rozwoju regionalnego jasne stało się, że nie zgadza się ono z tymi planami,
- jednak podmioty tworzące TRITIE uważają, że potrzeby gęsto zaludnionego obszaru pogranicza polsko-czesko-słowackiego, który stanowić będzie terytorium TRITII różnią się znacznie od pozostałych części pogranicza PL-SK, PL-CZ, czy CZ-SK. Jest to jedyny region o prawdziwym potencjale policentrycznym
- inspiracje do realizowanych zadań poszukiwane są we francusko-belgijsko-luksemburskim Grande Region i Dolinie Górno Renu